

PISMO OZ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” W POLITECHNICE WARSZAWSKIEJ

Nr 17/2012/19 – e

Wydanie specjalne

POWĄZKI – ŁĄCZKA – KWATERA „Ł”

Przechodniu, zatrzymaj się!

Tu spoczywają niewinnie straceni, zamordowani, zamęczeni w więzieniach i aresztach śledczych Warszawy 1945 – 1956

Przechodniu, zatrzymaj się!

– To jest nasz narodowy Panteon...

***„Ł” – „Łączka” – miejsce, w którym od połowy 1948 roku
chowane były potajemnie ciała więźniów
Więzienia mokołowskiego***

Kwaterna „Ł” – KWATERA NA ŁĄCZCE – miejsce pochówku przy murze cmentarnym Cmentarza Wojskowego na Powązkach pomordowanych przez organa bezpieczeństwa publicznego w latach 1945–1956, często w Więzieniu mokotowskim. Dziś grób symboliczny z pomnikiem. Miejsce, w którym od połowy 1948 roku chowane były potajemnie ciała więźniów Więzienia mokotowskiego znajdowało się na Cmentarzu Cywilnym – Powązki graniczącym wspólnym murem z dawnym Cmentarzem Wojskowym. Na miejscu tym urządzono kompostownię, potem śmietnik. W 1964 roku włączono je do Cmentarza Wojskowego nadając obu częściom – cywilnej i wojskowej nazwę: *Cmentarz Komunalny – Powązki*. Oprócz obecnej kwatery „Ł” naprzeciw C35 miejsca tajnych pochówków znajdują się także pod kwaterami M, MII i ŁII. Zwłoki pomordowanych chowane były jednak także potajemnie w innych częściach Warszawy: stary cmentarz służewiecki przy ul. Wałbrzyskiej, nieokreślone bliżej miejsca na Służewie nad Dolinką i parafii św. Katarzyny, przy murze Wyścigów Konnych na Służewcu, na Cmentarzu Bródnowskim w nieistniejącej na planach kwaterze 45 N, przy murze więziennym Więzienia Mokotowskiego, na terenie praskiego Więzienia Karno-Śledczego nr III tzw. „Toledo” przy ul.11 Listopada.

Do połowy 1948 roku powiązane w workach zwłoki wywoził „na Służew” na potajemne nocne pochówki grabarz Więzienia Mokotowskiego Władysław Turczyński. Szacunki oparte na zeznaniach Alojzego Grabickiego^{1/} wskazują na około 250 osób pochowanych bezpośrednio w kwaterze Cmentarza Komunalnego – Powązki. Są to głównie wojskowi, zajmujący niejednokrotnie po wojnie wysokie stanowiska w Wojsku Polskim mordowani przez tzw. Informację Wojskową. W wymienionych miejscach rodziny pomordowanych składały potajemnie kwiaty. Po 1956 r. niektórzy funkcjonariusze SB nieformalnie wskazywali miejsca rodzinom ofiar. W 1956 roku sprawę utajnionych pochówków badał zastępca Prokuratora Generalnego PRL i członek PZPR Kazimierz Kosztirko stwierdzając w swoim protokole brak jakiegokolwiek dokumentacji więziennej wskazującej, gdzie kogo pochowano. Członkami komisji sporządzającej raport byli także ppłk Marian Frenkiel – ówczesny szef III Oddziału Naczelnej Prokuratury Wojskowej, któremu zarzuca się udział w mordach oraz Jan Barczak – wicedyrektor Centralnego Zarządu Więziennictwa. Raport Kosztirki podpisany też został przez grabarza Władysława Turczyńskiego (brata ppor. Kazimierza Turczyńskiego, uczestniczącego m.in. w śledztwie przeciwko zgłodzonemu i pochowanemu na „Łączce” komandorowi Stanisławowi Mieszkowskiemu. Do stanu wojennego rodziny pielęgnowały miejsce na cmentarzu. W czasie stanu wojennego teren wyrównano i przeznaczono na nowe groby głównie zmarłych wojskowych. Przykładowo: grób majora Jerzego Wenelczyka – dawnego oprawcy komandora Stanisława Mieszkowskiego, znajduje się niedaleko przypuszczalnego miejsca ciała zabitego. Znana sadystka – dyrektor Departamentu III Komitetu d/s BP – pułkownik Julia Brystiger, jest pochowana w miejscu odległym od kwatery „Ł” o 100 metrów. W marcu 1988 roku własne dochodzenie w celu ustalenia rzeczywistych miejsc pochówków podjęła dziennikarka – Małgorzata Szejnert. W październiku 1989 roku Ministerstwo Sprawiedliwości upubliczniło podjętą przy Centralnym Zarządzie Zakładów Karnych pracę nad pełną listą osób straconych w więzieniach PRL w latach 1945-56. Zespół opracowujący listę nie odnalazł żadnej dokumentacji co do miejsc pochówków. 10. stycznia 1990 roku utworzony został Społeczny Komitet budowy pomnika. W skład komitetu weszły rodziny więźniów, jego przewodniczącą wybrano adw. Marię Romer-Kędziorską, żonę jednego z niewinnie straconych na Mokotowie. Pomnik powstał ze składek społecznych; poza Fundacją Ochrony Zabytków, która patronuje budowie. Pomoc świadczą: Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, Departament Wychowania Ministerstwa Obrony Narodowej, organizacje kombatanckie RP. 1. listopada 1990 roku odbyło się uroczyste wmurowanie kamienia węgielnego pod pomnik niewinnie straconych. Symbolicznego wmurowania aktu erekcyjnego dokonał przewodniczący Komitetu budowy pomnika premier Rządu Rzeczypospolitej Polskiej Tadeusz Mazowiecki w asyście rodzin pomordowanych więźniów. Kamień poświęcił ks. bp. Zbigniew Kraszewski, duszpasterz kombatanatów polskich. Obecna była kompania reprezentacyjna Wojska Polskiego. Autorem projektu pomnika jest mgr inż. arch. Dominik Mączyński, pracownik Fundacji Ochrony Zabytków. Na symbolicznym murze z wyrwą w kształcie litery "V" umieszczono tablice memoratywne straconych i zamordowanych więźniów politycznych w Warszawie lat 1945-56. Kolejne tablice imienne zawieszane są na murze pomnika sukcesywnie, w miarę ustalania danych.

1 / Alojzy Grabicki – major – Naczelnik Więzienia ul. Rakowiecka 37

Nazwiska straconych i zamordowanych więźniów politycznych w Warszawie lat 1945-56 umieszczone na tablicach memoratywnych

Kpt. Stefan Głogowski "Józef" 1910-1948, kpt. Józef Czerniawski 1896-1946, ppor. Stefan Nowaczek "Wilk" 1919-1946, Bolesław Panek 1923-1946, Edward Grabarz 1925-1946, ppor. Zygmunt Szymanowski "Lis" 1910-1950, ppor. Zygmunt Kęska "Świt" 1917-1946, Tadeusz Przybylski 1920-1951, ks. ppor. Kazimierz Łuszczynski 1922-1946, Edward Długosz "Kronikarz" 1918-1952, Ksawery Grocholski "Leonard" 1903-1947, Wiktor Komorowski 1926-1954, Bolesław Wasiutyński 1898-1951, Andrzej Wlekiński 1922-1948, Tadeusz Kościółek 1932-1953, Eugeniusz Chudowolski 1925-1951, Henryk Żmudzki 1900-1945, Lechosław Roszkowski 1910-1948, Tadeusz Łabędzki 1917-1946, Tadeusz Cieśla "Żbik" 1919-1952, ppor. Jan Lebedowicz "Szeliga" 1897-1951, Tomasz Malczewski 1906-1945, płk Antoni Wereszczyński 1890-1952, Helena Trzcińska 1909-1947, Władysław Borowiec 1916-1948, Stefan Głowacki "Smuga" 1903-1949, Antoni Siwiec 1907-1952, chor. Adolf Kaczmarczyk "Grom" 1905-1947, Stefan Skrzyszowski 1911-1953, Lech Rajchel "Lesław" 1929-1954, Tadeusz Polesiński 1918-1946, Augustyn Kania 1919-1954, Józef Marcinkowski "Wybój" 1900-1952, Zygmunt Urbański 1919-1946, Piotr Bańczyk 1906-1952, Henryk Gosik 1923-1951, Józef Boguszewski 1916-1951, Leszek Śliwiński 1903-1953, kpt. Zygmunt Wolanin 1914-1946, Władysław Dubielak 1924-1955, Julian Łabędzki 1921-1951, Franciszek Krawczykowski 1906-1952, Emil Jabłoński "Salomon" 1895-1949, Leon Knyrewicz 1924-1947, Ryszard Kuzubski 1929-1952, Stefan Majewski 1910-1951, Bolesław Dominik 1918-1946, Waław Rogala 1925-1946, Wiesław Płonski 1924-1946, Ryszard Widelski 1913-1949, Stanisław Derkus 1925-1951, Jan Bielski 1924-1952, mjr Zygmunt Roguski 1886-1946, mjr Bolesław Lipski "Bartłomiej" 1890-1945, Jan Czeredys 1912-1948, Feliks Stroiński 1899-1948, Waław Korwel 1914-1952, Józef Wołyniec 1917-1949, Piotr Stachowicz 1923-1951, Bogusław Pietrkiewicz 1930-1953, Stefan Bronarski 1916-1951, Władysław Kwiatkowski 1921-1951, Edmund Zakrzewski 1909-1946, Zygmunt Tutkaj 1922-1945, Edward Dziwka 1925-1951, kpt. Tadeusz Zawadzki "Wojciech" 1918-1948, Roman Jaroszyński 1916-1946, Eugeniusz Smoliński 1905-1949, Tadeusz Głuchowski 1923-1952, Tadeusz Dziońsko 1928-1953, Marian Kaczmarek 1904-1953, Franciszek Michalski 1908-1953, mjr Grzegorz Doliwa Dobrowolski 1898-1952, Dinizy Sosnowski 1929-1953, Zygmunt Jakimiuk 1916-1946, Roman Henryk Pawłowski "Orłów" 1925-1949, Władysław Stępnowski 1904-1950, Aleksander Wzorek 1929-1951, Wiktor Stryjewski 1916-1951, Zbigniew Bernatowicz 1924-1949, Stefan Tomaszewski 1897-1952, Jerzy Wierzbicki 1925-1951, Karol Rakoczy 1928-1950,

Witold Bikulicz 1927-1952, Zdzisław Eichler 1908-1948, Jan Kuzko 1929-1953, Edward Bartkowski 1924-1946, Waław Walicki "Teresa" 1903-1949, Jan Kruk "Tadeusz" 189-1954, Stanisław Kopik "Zemsta" 1914-1948, Edwin Matecki 1916-1946, Stanisław Karwowski (1918-1946), Wincenty Morawski 1931-1951, ppor. Zygmunt Wilczyński "Żuk" 1910-1950, Tadeusz Bejt 1923-1949, Stanisław Okniński 1923-1952, Franciszek Wyżykiewicz 1923-1946, Paweł Grieger 1918-1952, Telesfor Grewling 1932-1952, Henryk Borkowski 1913-1951, Stanisław Żabicki 1925-1952, Jan Koj 1925-1952, Stanisław Kopik "Zemsta" 1914-1948, Wincenty Paszuk 1925-1946, Zygmunt Woszczyński 1926-1953, Jerzy Zakulski 1911-1947, Tadeusz Gałka 1920-1950, prof. Władysław Tarnawski 1885-1951, Zygmunt Maciejec 1911-1947, por. Bodgan Olszewski 1917-1946, Paweł Pałys 1896-1953, Wiktor Kuczyński 1903-1950, płk Jerzy Broński 1903-1950, Ryszard Cieślak 1926-1958, Napoleon Idzikowski 1924-1955, Jan Farbotnik 1919-1953, Mikołaj Łutczak 1924-1951, Aleksander Tomaszewski "Bończa" 1904-1949, Włodzimierz Miączuński 1923-1951, ppłk Edward Pisula "Tama" 1898-1945,

gen. bryg. August Emil Fieldorf „Nil” 1895-1953

płk Bernard Adamecki 1897-1952, ppłk Zdzisław Barbasiewicz 1909-1952, ppłk Stanisław Michowski 1900-1952, ppłk Aleksander Kita 1912-1952, płk Marian Orlik 1916-1953, ks. Rudolf Marszałek 1911-1948, Władysław Dybowski (1892-1947), Mieczysław Kawalec "Żbik" 1931-1953, Julian Czerwiakowski 1911-1953, Mirosław Nowicki 1904-1948, Józef Rzepka "Krzysztof" 1913-1951, mjr Karol Jabłoński,

kmdr Stanisław Mieszkowski 1903-1952

kmdr Jerzy Staniewicz 1903-1951,

kmdr por. Zbigniew Przybyszewski 1907-1952

płk obs. Józef Maksymilian Jungraw 1897-1952, płk pilot August Menczak 1894-1952, płk pilot Władysław Minakowski 1902-1952, ppłk Roman Rypson 1899-1953, płk pilot obs. Szczepan Ścibior 1903-1952, kpt. Franciszek Błażej 1907-1951, ppłk Kazimierz Gąsiorowski "Edyta" 1903-1952, Władysław Lisiecki 1919-1952, Konrad Dybowski 1919-1947, por. Edward Nowicki 1910-1945, mjr. Ludwik Świder 1893-1952, kpt. Waław Alchimowicz 1914-1948, płk Aleksander Rode 1909-1953, płk. Zygmunt Sokołowski 1908-1953, płk Feliks Michałkowski 1907-1953, mjr Zefiryn Machalla 1915-1952, mjr Benno Zerbst 1923-1953, ppłk. Lucjan Szymański "Janczar" 1897-1945, mjr Stanisław Tabisz 1888-1948, ppor. pilot Edward Pytko 1929-1952, Zdzisław Klimpel 1902-1949, kpt. lek. med. Witold Karlicki "Marian II" 1910-1947, Arkadiusz Wasilewski "Biały" 1925-1949, prof. Marian Grzybowski 1895-1946, Roman Groński "Żbik" 1926-1948, Stanisław Łukasik "Ryś" 1918-1949, kpt. Józef Batory 1914-1951,

gen. bryg. Franciszek Kwiryn Herman 1904-1952

płk Aleksander Krzyżanowski „gen. Wilk” 1898-1951

ppłk Antoni Olechnowicz „Pohorecki” 1905-1951,

ppłk Łukasz Konrad Ciepliński 1913-1951,

mjr Bolesław Kontrym „Żmudzin” 1898-1953,

mjr Hieronim Dekutowski „Zapora” 1918-1949,

mjr. Zygmunt Szendzielarz „Łupaszko” 1910-1951

kpt. Jan Morawiec "Remisz" 1915-1948, por. Konstanty Kociszewski "Górka" 1905-1946, rtm. Andrzej Rudolf Czaykowski "Garda" 1912-1953, ppor. Roman Rawicz Karwowski 1908-1946, kpt. Gracjan Fróg "Szczerbiec" 1911-1951, Waldemar Baczak "Arnie" 1922-1947, Lech Neyman 1908-1948, Feliks Antczak 1916-1945, rtm. Witold Pilecki 1901-1948, Włodzimierz Marszewski "Gorczyca" 1891-1948, ppłk Stanisław Kasznica 1908-1948, mjr. Adam Lazarowicz 1902-1951, mjr Karol Sęk 1893-1952, kpt. Adam Mirecki 1909-1952, kpt. Bronisław Chajęcki 1902-1952, por. Jan Wyszomirski 1913-1945,

ppor. Zbigniew Romer 1917-1952, kpr. Stefan Pietusiński 1929-1953, por. Jan Przybyłowski 1917-1951, por. Mieczysław Sokołowski "Dakowski" 1910-1947, Stefan Górski "Brzeg" 1922-1948, Jerzy Stolarski 1921-1950, ks. Zygmunt Kaczyński 1894-1953,

Jan Rodowicz ps. „Anoda” 1923-1948

płk Mieczysław Oborski 1900-1953, Jerzy Jętkiewicz 1925-1953, Jerzy Miatkowski "Zawada" 1923-1949, Edmund Truduj "Mundek" 1923-1949, por. Karol Chmiel 1911-1951, Adam Gajdek "Olek" 1915-1949, Zygmunt Ojrzyński "J13" 1903-1953, Józef Krasowski 1901-1946, Bolesław Częścik 1924-1951, por. Edmund Rosochacki 1920-1952, ppor. Zygmunt Lercel 1921-1950, Helena Żurowska 1905-1949, Tadeusz Pelak "Junak" 1922-1949, kpt. Antoni Błaszczyński 1903-1951, Stanisław Stankiewicz 1903-1947, Leon Dziubecki 1904-1948, Stanisław Piwek 1900-1948, Adam Doboszyński 1904-1949, Jan Kaim 1912-1949, Edmund Bukowski 1918-1950, Tadeusz Klukowski 1931-1953, Zbigniew Ejme 1912-1953, Mieczysław Gągorowski 1922-1952, Stanisław Mierzwiński 1922-1949, Lucjan Minkiewicz "Wiktor" 1918-1951, mjr Józef Gumowski "Ziutek" 1916-1952, Tadeusz Leśnikowski 1916-1950, sierż. Józef Bahrycz 1925-1952, Stanisław Mittlener-Dąbrowa 1897-1953, Leopold Rutkowski 1887-1949, Eugeniusz Falkus 1931-1952, Władysław Śliwiński 1921-1951, Edmund Pawliszewski 1912-1949, Marian Szymczak 1920-1955, ppłk Stefan Długołęcki 1906-1948, Władysław Ulanowski 1921-1948, Jan Wardak "Złośnik" 1916-1945, Jerzy Leopold Stiasny 1919-1946, Władysław Żwirek 1911-1946, Kazimierz Wojciechowski 1900-1945, Stanisław Kaczmarczyk 1922-1946, Stanisław Zalewski 1913-1947, Jan Piesiewicz 1902-1952, Stefan Ostrowski "Szczygieł" 1917-1945, Kazimierz Tuszyński "Łoś II" 1924-1950, Apolinary Rybicki 1903-1947, szer. Tadeusz Mroczkowski 1924-1946.

W najczarniejszych latach stalinowskiego terroru miejsce, masowych potajemnych pochówków traconych strzałem w tył głowy, powieszonych, zamęczonych w karcerach X pawilonu i zmarłych więźniów Mokotowa, przede wszystkim politycznych, bo oni głównie wypełniali przeładowane cele więzienia przy ulicy Rakowieckiej 37. Kiedyś miejsce zhańbione i przeznaczone na śmietnik, nazywane „kompostownią” i będące nią faktycznie, ale tu właśnie równie potajemnie składano kwiaty i stawiano proste krzyże rozrzucone nocą przez ubowskie posterunki. Uporczywa walka o pamięć tego miejsca domaga się popularyzacji. Bo na tym skrawku ziemi Cmentarza Komunalnego - Powązki, szczęśliwie ocalałym fragmencie kwatery „L” zwanym „Łączką” zapisany jest cały dramat najnowszej historii Polski. Dramat ziemi cmentarnej, świętej i trwający do dzisiaj dramat tych, co od lat przychodzą, by tu złożyć cichą modlitwę swoim najbliższym.

„Łączka” jest miejscem potwierdzonym przez wielu świadków – funkcjonariuszy więzienia mokotowskiego zeznających w 1956 roku przed oficjalną komisją, i „ruszonych sumieniem” byłych funkcjonariuszy UB, którzy tu właśnie, po październikowej odwilży przyprowadzali rodziny niewinnie straconych. Potwierdza te oświadczenia fakt, że w tej kwaterze podczas prowadzonych na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych prac przygotowawczych do grzebania zwłok natrafiono na liczne kości ludzkie w resztkach drewnianych skrzyń, szczątki umundurowania, guziki wojskowe od mundurów polskich, pasy wojskowe skórzane itp. Dla ostatecznego potwierdzenia brakuje tylko oficjalnego dokumentu z kancelarii więziennej. Takiego dokumentu nie odnaleziono. Pierwszy badający tę sprawę w 1956 roku Kazimierz Kosztirko, (zastępca Prokuratora Generalnego PRL) w oficjalnym protokole stwierdza: *„Żadnej dokumentacji w więzieniu wskazującej, gdzie kogo pochowano nie ma.”* Powołany jesienią 1989 roku przy Centralnym Zarządzie Zakładów Karnych Ministerstwa Sprawiedliwości zespół do spraw opracowania listy osób straconych w więzieniach PRL w latach 1945-56 na ten temat nie odnalazł również żadnych dokumentów. Informacji pisemnych o miejscach grzebania zwłok więźniów nie umieszczano w oficjalnej dokumentacji, albo starannie je zatarto. Faktem jest, że zbrodniarze robili wszystko, by ukryć ślady swych zbrodni. Potwierdza to zeznanie funkcjonariusza więzienia mokotowskiego, który podał, że groby na Powązkach wykopywał bez żadnego planu, a niekiedy do jednego grobu składał kilka zwłok. *„Po złożeniu zwłok do dołów zasypywano je i zrównywano z ziemią”*. Ślady zacierano także później. Wiele wskazuje na to, że od 1945 roku, do połowy 1948 więzienne pochówki z Mokotowa odbywały się na Służewie. Po tym czasie, do 1955 roku na „Łączce”. Wskazówka różnymi źródłami potwierdzana, jest ważna, pozwala na nie do końca pewne, ale bardzo prawdopodobne ustalenie kto z więźniów został na „Łączce” pochowany. Daty śmierci straconych więźniów zachowały

się w dokumentacji więziennej. Fizycznie miejsca danego grobu wskazać dziś nie sposób, pozostaje jednak teren, okrojony, symboliczny kwadrat „Łączki”. Ten kwadrat dziś wraca do pamięci narodowej.

Po wielu latach starań w dniu 23. lipca 2012 roku rozpoczęto pierwsze ekshumacje. Już 24. lipca potwierdziły się przypuszczenia o masowych grobach ofiar zbrodni komunistycznych lat 1944-1956.

IPN kończy pierwszy etap ekshumacji ofiar komunizmu na Powązkach

23. sierpnia 2012 roku jest ostatnim dniem prowadzonych przez IPN ekshumacji ofiar. Do tej pory wydobyto 111 szkieletów, które poddawane są badaniom identyfikacyjnym. Wznowienie prac na Powązkach planowane jest na październik.

Ekshumacja na Powązkach

IPN nie wyklucza, że wydobyte szczątki mogą należeć m.in. do rtm. Witolda Pileckiego, gen. Augusta Emila Fieldorfa „Nila” – szefa Kedywu Komendy Głównej Armii Krajowej, mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki” – dowódcy 5. Brygady Wileńskiej i ppłk. Łukasza Cieplińskiego – przywódcy Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. Jak poinformował kierujący ekshumacjami dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, czwartek był ostatnim dniem prac pierwszego etapu ekshumacji ofiar zbrodni komunistycznych. Do tej pory udało się wydobyć z ziemi szczątki 111. osób, w tym dwóch kobiet. W piątek trumny ze szczątkami zostały przewiezione na Cmentarz Północny w Warszawie, gdzie będą oczekiwać na wyniki prac identyfikacyjnych. Czas oczekiwania może wynieść od kilku tygodni do kilku miesięcy. Większość odnalezionych szkieletów nosi ślady egzekucji metodą katyńską – strzałem w potylicę z bliskiej odległości. Część szkieletów ma także inne obrażenia, co wskazuje na to, że przed rozstrzelaniem komuniści bili lub torturowali swoje ofiary. Ofiary terroru komunistycznego były chowane w wąskich i płytkich grobach zbiorowych. Część zamordowanych więźniów grzebano w mundurach niemieckich. „Używano ich po to, aby ośmieszyć i poniżyć więźniów politycznych (...). Znamy metody stosowane przez Urząd Bezpieczeństwa; wiemy, jak często komuniści starali się dowieść o współpracy AK z hitlerowcami” – powiedział Szwagrzyk.

Po zakończeniu prac identyfikacyjnych zostanie przeprowadzony wspólny państwowy pogrzeb odnalezionych szczątków. „Za wcześnie jeszcze, aby mówić o miejscu pochówku ofiar komunizmu, ale mam nadzieję, że będzie to miejsce, z których te szczątki wydobyto, czyli kwatera „Ł” na Cmentarzu Powązkowskim. To jest panteon narodowy, tu leżą nasi bohaterowie”. Naukowiec zaznaczył, że na październik planowane jest rozpoczęcie drugiego etapu prac ekshumacyjnych na Powązkach. „Jest to absolutna konieczność. Pod alejkami, ścieżkami i chodnikami leżą ofiary zbrodni komunistycznych (...). Trzeba te miejsca przekopać i sprawdzić” – ocenił.

Prace ekshumacyjne, finansowane przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, to wynik ubiegłorocznego porozumienia zawartego pomiędzy IPN, Ministerstwem Sprawiedliwości oraz Radą Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Realizowane są w ramach ogólnopolskiego projektu badawczego „Poszukiwania nieznanych miejsc pochówku ofiar terroru komunistycznego z lat 1944–1956”.